

*Наталія Подлубонна
кандидат психологічних
наук, доцент, м. Київ*

Ефективність інтерактивних методів в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання (компетентнісний підхід)

Розбудова національної системи освіти в сучасних умовах з урахуванням змін в усіх сферах суспільного життя вимагає критичного осмислення досягнутого і зосередження зусиль та ресурсів на забезпечення якості підготовки фахівців з вищою освітою. Оскільки сучасні умови професійної діяльності вимагають від фахівця не лише глибоких теоретичних знань, а й здатності самостійно застосовувати їх у нестандартних, постійно змінюваних життєвих ситуаціях, переходу від суспільства знань до суспільства життєво компетентних громадян, то одним з аспектів стратегічного напрямку реформування освіти є модернізація її змісту й самої організації на засадах компетентнісного підходу, як методологічної основи сучасної освіти [1]. У якості провідного напрямку розвитку вищої освіти міжнародною організацією ЮНЕСКО також рекомендовано обрати компетентнісний підхід, складовими якого визначено: знання як розуміння (це поняття складова); розуміння ситуації, готовність діяти (діяльнісна складова); діяльність у системі цінностей, пов'язана з відповідальністю за професійні вчинки (мотиваційно-етична складова).

Реалізації цих завдань приділяється увага й в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, а саме – впровадження адекватних компетентнісному підходу інноваційних методів та форм, які відображають складність і специфіку майбутньої діяльності працівника поліції. Метою введення інновацій, насамперед, є: формування активно-творчої особистості, здатної до ефективного саморозвитку; визначення актуальних і перспективних знань, умінь, навичок, якостей особистості, які необхідні для ефективної професійної діяльності; обґрунтування мети навчання для кожної дисципліни, розділу, теми, навчального заняття; включення до мети навчання не лише знань, умінь, навичок, які стосуються конкретної дисципліни, а й елементів, які пов'язані з вихованням, розвитком, навчанням майбутніх поліцейських різними засобами розумової роботи.

Метою застосування інтерактивних методів в навчальному процесі закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання є створення умов для отримання здобувачами вищої освіти колективного інтелектуального продукту й відповідного досвіду пізнавальної діяльності безпосередньо у процесі навчальної взаємодії. Дійсно, результати використання інтерактивних методів в навчальному процесі продемонстрували постійну, активну взаємодію «усіх з усіма» (викладач і здобувач вищої освіти рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання). Роль викладача суттєво змінилася – з «джерела знань» на організатора навчальної взаємодії. До переваг інтерактивного навчання ми відносимо: можливість реалізації значно більшої кількості дидактичних завдань на занятті; високу результативність у засвоєнні знань і формуванні вмінь; формування вмінь ефективно взаємодіяти в колективі (що є професійно значимим з погляду вимог професійної діяльності); ефективний розвиток навчальної діяльності, т.б. курсант (слухач) стає суб'єктом навчання, відчуває себе активним учасником квазіпрофесійної ситуації і власного розвитку (це забезпечує внутрішню мотивацію до навчання і як наслідок – покращення якості результатів навчання).

Автор цілком погоджується з педагогами-практиками, що результати запровадження інтерактивних методів підвищують ефективність навчального процесу, зокрема: курсант (слухач) навчається культури дискусії, удосконалюється вміння спілкуватися, доповідати; формується вміння приймати спільні рішення в команді;

якісно змінюється рівень сприйняття нової інформації (замість "вивчити" і "запам'ятати" стало "обдумати" і "застосувати"); якісно змінився рівень розумових операцій.

Список бібліографічних посилань

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://pon.org.ua/novyny/2446-nacionalna-strategiya-rozvitku-osviti-v-ukrayini.html>